

Людьми, багатими на продуктивні технічні ідеї, Хмельниччина не обділена. На жаль, не завжди вони швидко впроваджуються у практику. І ось нарешті реально набуло обрисів те, що дозволило б подільським винахідникам та раціоналізаторам втілювати свої новинки в життя. В області створюється технопарк. Особливостями, можливостями та першими кроками становлення цієї структури наш кореспондент цікавиться в одного з її організаторів — доктора технічних наук, професора, проректора Технологічного університету Поділля Віталія КАПЛУНА.

— Віталію Григоровичу, технопарк уже тільки своєю назвою чимось інтригує. А що за нею?

— Об'єднання наукових та виробничих сил з метою створення нових технологій й подальшим їх впровадженням у виробництво. За кордоном вони досить поширені, зокрема, в Німеччині, Сполучених Штатах Америки. В Україні подібних структур поки що лише декілька: дві у Києві й одна у Харкові. За ними велике майбутнє.

— А чи ж нам рівнятися в науковому та промислово-потенціалі з провідними містами держави? Веду до того: чи варто й тин городити, тобто братися за створення технопарку?

— Уже зараз можемо запропонувати найперспективніші розробки. Тільки науковцями нашого університету розроблена унікальна технологія відновлення деталей. Однаково, чи це стосується промислового устаткування, чи сільськогосподарських побутових машин. Після спеціальної обробки

— Мова йде про сотні тисяч, мільйони гривень?

— Зачекайте з конкретними підрахунками. Хотів би ще продовжити розповідь про наші можливості. Варто згадати, насамперед, технологію зміцнення деталей вузлів. Ця продукція вітчизняних товаровиробників спроможна конкурувати на світових ринках за багатьма характеристиками, але, на жаль, не за зносостійкістю.

ВІД ІДЕЇ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ

ЧИ МАТИМЕ ХМЕЛЬНИЧЧИНА СВІЙ ТЕХНОПАРК?

старі деталі стають, мов нові. При цьому внаслідок реставрування замовника значно виграють у коштах.

Розробка вже має практичне застосування. Характерний приклад по Хмельницькій м'якшарній фабриці. Тут необхідно було відновити шнек до екструдера швейцарського виробництва. Швейцарці просили за послуги шістнадцять тисяч американських доларів, а наші спеціалісти виконали роботу за... десять тисяч гривень. Комунальним підприємством укр. необхідні наоси для перекачування води. За нові необхідно платити двадцять і більше тисяч гривень, ми ж вкладлемося у три-чотири тисячі гривень. Іншими словами, цілком реально одержувати багатократні вигоди. По області, в цілому по державі.

Ми ж готові виправляти цю ситуацію. Після обробки деталей, вузлів за спеціальною технологією у нашому технопарку вони можуть експлуатуватись у три-чотири рази довше. Чим не ще один вигащ для усієї економіки України?

Від технологій перейду до розробки окремих зразків техніки. Науковцями вузу створено екструдер для переробки зерновідходів з додаванням місцевої мінеральної сировини — сапоніту. Нова технологія дозволяє добиватись майже удвічі кращих результатів на відгодівлі худоби. Випуск екструдерів освоєно у Хмельницькому ВАТ «Термопластавтомат». Вони працюють у різних районах області, й про них одержуємо позитивні відгуки від господарників.

Загалом не боїмося, що в процесі діяльності технопарку нам забракне хороших продуктивних ідей. В області тільки докторів і кандидатів технічних наук нараховується щось близько трьохсот. Отож у цьому плані Хмельниччина давно не є провінцією. Більше того, володіємо розробками, які мають не тільки вітчизняне, а й світове значення.

— Стосовно останнього твердження, то сам по пам'яті можу одразу ж дещо підказати. Наприклад, згадую

й створюємо технопарк саме задля того, щоб підтримувати і «пробивати» в практику технічні ідеї тих небайдужих, обдарованих людей, які хочуть працювати на добробут українського народу.

— Якщо винаходи Олександра Ліщука справді технічно революційні, то наша держава внаслідок їх впровадження зможе одержувати навіть не мільйонні, а мільярдні надходження...

— Хотілося б і мені бодай уявно попитати над хмара-

пошуки, а інша — на безпосереднє втілення їх у виробництво.

— Тобто держава, раз підтримавши науково-виробничі об'єднання пільгами та надавши якусь окрему фінансову підтримку, надалі розраховуватиме тільки на прибутки, без ніякої додаткової допомоги. Тож усі повинні бути «за» обома руками, а в нас технопарк досі більше на папері, ніж на ділі. Чи не так?

— Труднощі вистачає. Хоча дійшло до конкретних

не можемо знайти величкі гроші на блага діло! Є обласний і міський бюджети, є бізнесмени, у яких завелися значні капітали. Зрештою, задля важливої справи могли б пожертвувати і святом міста, щоб зкономлені кошти владувати, так би мовити, свято технопарку...

— На мою думку, суть не стільки у грошах, а в нерозумінні необхідності найшвидшого створення потужного науково-вироб-

зрушень. Наприклад, Хмельницьке науково-виробниче підприємство «Віднова» виділило для наших потреб близько двох тисяч квадратних метрів корисної площі та частину обладнання. Іншу його частину додає університет. «Обленерго» безплатно підвело електромережі. «Хмельницькгаз» — газіві. Отож є підприємства і люди, завдяки яким справа просувається. На жаль, не можемо обладнати систему опалення, без котрої не розгорнеться робота уже нинішньої осені чи зими. На це й грошей небагато потрібно, близько п'ятдесяти трьох тисяч гривень.

— Ви назвали надто скромну суму, що аж напрошується нескромне запитання. Чому ми такі інертні і неповороткі, що

нічого об'єднання на Поділлі. За позитивними прикладами діяльності технопарків далеко ходити не треба. Вони уже успішно працюють у сусідній Польщі, приваблюючи місцевих та закордонних інвесторів. Продуктивно розгортається технопарк і у Яворові на Львівщині. Де за справу взялися всерйоз. А ми що, гірші? Доки не змінимо підходів до впровадження нового, прогресивного — доти й пастимемо задніх.

— Невже нашому технопарку і досі далеко до дня народження?

— Ні. Сподіваюся: до кінця року він запрацює.

— Чого й побажасмо усім зацікавленим людям?

— Так.

Вів розмову
Станіслав ЛАГУНЕЦЬ.